

PERIÒDIC D'ARAN

AUFP

Ena imatge, ua familha
en tot passar un dia pera
zòna de Montgarri.

agost 2023

N. 102

Agost de torisme en Aran

ERA MONTANHA IUN DES GRANÍ ATRACTIUS

ALVAR ORDONEZ

autoescola pallars

Aprovaràs ràpid, condiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T: 619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN 973 640 018 info@vielha-mijaran.org www.vielha-mijaran.org	ARRES 973 641 819 www.arres.ddl.net
BAUSEN 973 647 024 bausen.ddl.net	
NAUT ARAN 973 644 030 www.nautaran.org	CANEJAN 973 648 160 www.canejan.org
BOSSÒST 973 648 157 www.bossost.es/www ajuntament@bossost.org	ES BÒRDIES 973 640 939 www.bordes.ddl.net
LES 973 648 007 www.les.es info@les.es	VILAMÒS 973 640 739 www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES	112
Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, Vielha)	973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, Vielha)	973 643 140
Dispensari Arties	973 642 847
Dispensari Bossòst	973 648 211
Dispensaris Les, Canejan, Bausen	973 648 229
Dispensari Salardú	973 645 818
Dispensari Arres	973 642 694
Dispensari Es Bordes	973 642 039

FARMÀCIES

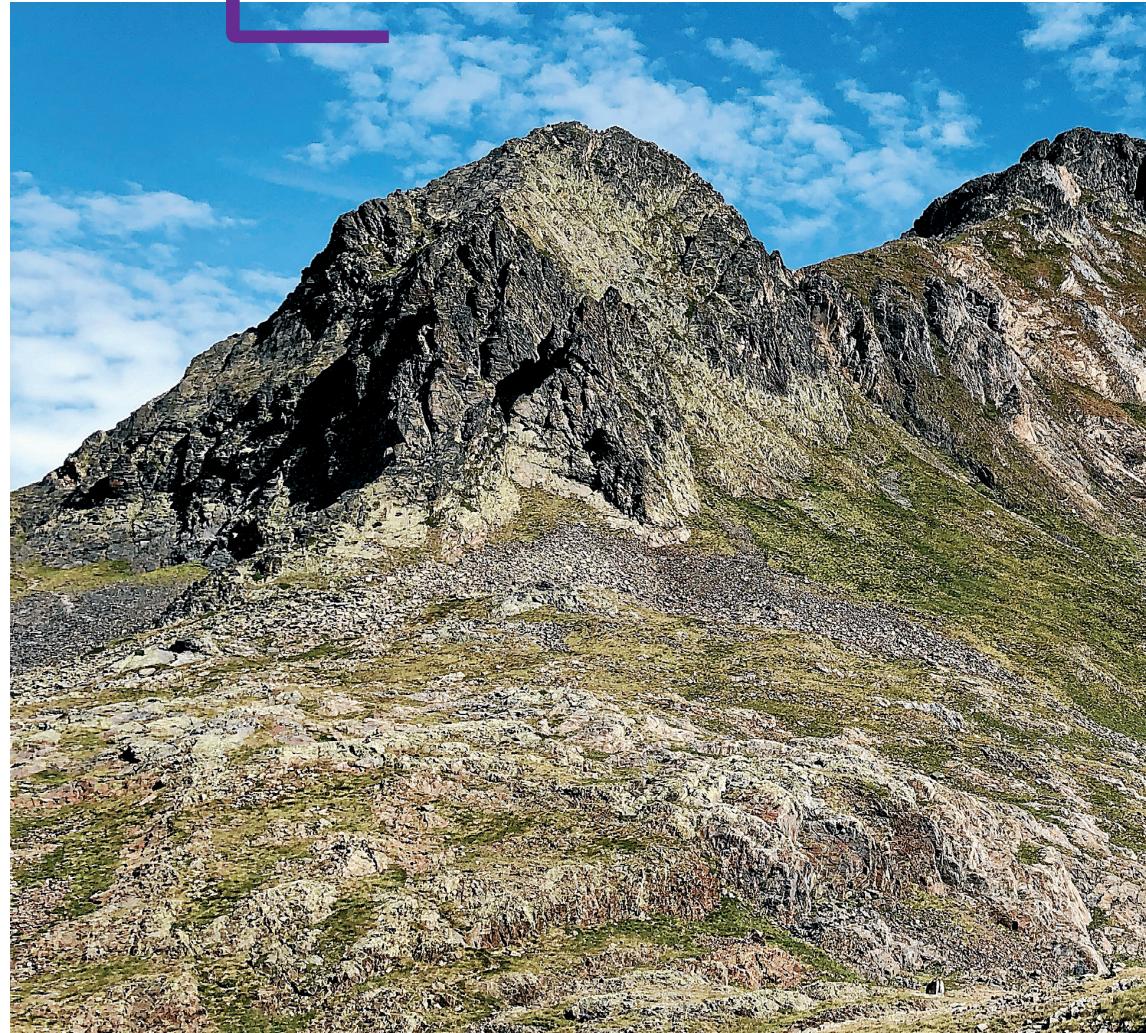
Farmàcia Palà (Vielha)	973 642 585
Farmàcia Català (Vielha)	973 642 346
Farmàcia Almansa (Bossòst)	973 648 219
Farmàcia Almansa (Les)	973 647 244
Farmàcia Palà (Baqueira)	973 644 462
Farmaciola Palà (Arties)	973 644 346
Farmaciola Català (Salardú)	973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (Vielha)	973 357 285
Pompiers d'Aran	973 640 080
Guàrdia Civil (Vielha)	973 640 005
Policia Nacional (Les)	973 648 014
Centre d'allaus d'Aran:	http://lauegi.conselharan.org/

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'increïble bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

Corsa e caminada des 15 pòbles

27 D'AGOST. T Eth 27 d'agost se desvoloparà ena Val d'Aran era Corsa e Caminada des 15 pòbles, era corsa de trail mès antiga que i a en tota era Val d'Aran e qu'a diuèrsi recorreguts entà totes es edats e dificultats.

Ac endonviaràs segur!

Anónzia-te ena nòsta publicacion
Demana informacion en **973 248 004**

PERIÓDIC D'ARAN
AUÉ

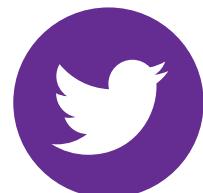
Amb la col·laboració de

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Xarxa

@aue_aran

Occitan Aranés @occitan_aranes

«Sant Ròc de Montpelhièr, un des patrons mès veneradi en tot er Espaci Occitan. Se hestege de Provença (Vaubona) enquiara Val d'Aran (Bausen, Bossòst, Vilamòs...)»

Val d'Aran by UTMB @aranbyutmb

«Val d'Aran by UTMB®, una carrera y 5 distancias que se adaptan a todos los perfiles de corredores. VDA 163km10.000m+; CDH 110km 6.400m+; PDA 55km 3.300m+; EXP 32km 2.100m+; SKY 15km 800m+ ¿Cuál es tu distancia? ¡El 19 de septiembre abrimos inscripciones!»

Val d'Aran @Val_dAran

«ÒCB XL3 Irissa e Quate Lòcs Circular que busca enllaçar paisatges i baixades en l'entorn sempre verd i més tranquil i salvatge del Baish Aran. Amb baixades per senders oberts especialment per la bici de muntanya o per camins històrics mil·lenaris.»

Esquí-Ando con Tònho @Tonho_Porras

«Toti es cornèrs dera Val d'Aran tornen a amassar-se un an mès entà celebrar era reivindicacion der usatge der aranès ena 28au Corsa d'Aran per sa Lengua.»

Salardú Country Rock Festival

DETH 24 ATH 27 D'AGOST. Es milhors dançaires e coreografiadors deth mon deth country se citaran un an mès en Salardú Country Rock Festival entà aufrir as vesins e visitants un gran espectacle e animacion.

Amics de Montgarri

Complissen 50 ans e se les a reconeishut

JUNHSÈGA 2023. Amics de Montgarri ei ua associacion d'amics pera recuperacion dera glèisa de Montgarri, era rectoria e er entorn d'aguesta. Aguesta associacion se creèc en 1973 que siguec er an en que comencèren es trabalhs de recuperacion dera lucana dera glèisa, pr'amor que se trapauen en un estat maumerent. Era següenta fase siguec era recuperacion deth mur deth cementèri e eth barrament deth pati qu'entoraue ara glèisa. E an darrèr an, s'an hèt trabalhs de recuperacion e manteniment enquia arribar a recuperar era antiga rectoria qu'actuauments ei un refugi de montanya.

UA NAUA MANÈRA DE COMPRÉNER ERA INFORMACION LOCAU
VIU ERA INFORMACION km0
SEGUÍS-MOS EN TÒN MÓBIL, TAULETA O ORDENADOR

AUÉ TV

www.aue.cat

auetv

@auetv

T'APROPAM CÒ
QUE PASSE EN
TÒN PÒBLE AQUIU
A ON SIGUES

S'inaugure eth nau airau quirurgic

**DAMB AGUEST DUSAU QUIROFAN SE POIRÀN AMIAR A TÈRME MÈS INTERVENCIONS
QUIRURGIQUES EN ESPITAU DERA VAL D'ARAN**

TÈXTE: CONSELH GENERAU D'ARAN

Eth passat 2 de mai s'inicièren es òbres deth nau airau quirurgic der Espitau Val d'Aran, uns trabalhs que permeteràn ar espitau compdar damb dus quiròfans de plen rendiment, dotadi damb es darrères tecnologies. A despièch de totes es dificultats qu'a auut de trauessar aguest projècte, es òbres dejà s'an finalizat en tot auer un tanplan bon resultats que suposarà ua grana milhora de futur entà usatgèrs autant coma as professionaus. Cau destacar qu'aguesti trabalhs son possibles gràcies ath trabalh e dedicacion des professionaus der equip quirurgic, qu'amien a tèrme un gran esfòrc entà poder trabalhar sense ajornaments e mantenguent en grana mesura era activitat programada, e qu'an desenvolapat un plan de contingència entà trabalhar damb seguretat e coordinacion damb era rèsta d'espitaus.

Quan es òbres deth nau airau quirurgic finalizen, er Espitau Val d'Aran compdarà damb dus quiròfans de plen rendimen e damb un bloc obstetric tanben abilitat coma quiròfan, toti eri dotadi damb es darrères tecnologies.

Era Sindica d'Aran, Maria Vergés, a manifestat que "era inauguracion d'aguest nau airau quirurgic ei ua excellenta noticia que mos place coma referent damb uns equipaments de prumèra generacion autant tà aufrir eth melhor servici as usatgèrs e usatgèrs coma tòs nòsti professionaus. An estat mesi complicadi e intensi e d'aciu estant voi arregraïr er esfòrc a toti e totes es qu'ac an hèt possible en tot trabalhar sense descans".

SANITAT

Era Val d'Aran compdarà damb era especialitat d'endocrinologia en Espitau

Des de junhsèga s'a iniciat era collaboracion entre es Servicis Assistencials Integrats d'Aran damb eth servici d'endocrin deth Hospital del Mar de Barcelona, en tot poder compdar atau damb era preséncia en Espitau Val d'Aran d'un endocrin e ua educadora de diabèti cada mes, qu'ath delà realizaràn setmanaument valoracions telematiques de derivacions, daràn resultats e haràn seguiment as pacients. "Gràcies ad aguesta aliança damb eth Hospital del Mar, ampliam era cartèra de servicis de salut e continuam trabalhant entà melhorar era atencion assistencial as usatgèrs e usatgèrs deth nòste sistèma", didie era Sindica d'Aran.

**DE CADA VIATGE, ETH CONSELH GENERAU D'ARAN ARTENH MÈS CONVÈNS
DAMB ER ESPITAU DETH MAR ENTÀ AUER MÈS ESPECIALITATS EN TERRITÒRI
E QU'ES VESINS D'ARAN NON AGEN DE DESPLAÇAR-SE DEHÒRA DETH PAÍS**

Convèni damb IDEAI-UPC e TIC Salut Sociau

ES TRES ORGANIZACIONS TRABALHARÀN AMASSA ENTÀ DESVOLOPAR ES ASPÈCTES ESTRATEGICS, FONCTIONAUS E TECNOLOGICS DETH SAED

TÈXTE: CONSELH GENERAU

Aquest projècte a per objectiu operativizar era gestion de donades e era informacion prevista en tot dar responsa a prètzhèts coma era configuracion e desplegament dera Unitat d'Analisi dera Coneishençà entara estratificacion, era identificacion precòc de situacions de vulnerabilitat, eth monitorèg, eth seguiment des personnes e es servicis, era avaloracion, era planificacion e era prenuda de decisions restacades ara salut e eth benèster dera poblacion dera Val d'Aran.

Era directora de l'IDEAI-UPC, Kariна Gibert, destaque qu'era prepausa d'integracion tan pionerà des models sociaus e sanitaris proporcione ua vision olistica des personnes que permet tier en compde non sonque es simptòmes des malautes, senon tot eth context der individu entà hèr avaloracions mès suenhades e aumentar es successi des tractaments sanitaris e es intervencions sociosanitàries, e bastir ua relation mès amable entre eth sistèma de salut e social e es personnes usatgères". Atau madeish, remèrque qu'organizar jos es tecnologies mès modèrnies es donades permetrà poder apréner d'eres damb tecnica d'intelligéncia artificiau qu'a miei termini poguen ajudar a anticipar problemes, tant entàs personnes coma entara gestion deth pròpri sistèma de salut, tostemp damb ua perspectiva escrupolosament etica e damb toti es garanties de privadança e seguretat".

CONSELH GENERAU

Compromís damb eth futur en clau de present

Entà hèr front damb succès es rèptes qu'implique eth projècte, ath delà deth convèni signat, es Servicis Assistenciaus Integrats d'Aran an creat un hilat de collaboracion e trabalh conjunt entre empreses, academia, organismes assistenciaus e ciutadania. Agesta estrategia en hilat a coma fin favorir eth desenvolopament de

projèctes conjunts, era recèrca e era formacion contunhada des professionaus. Com afirme eth director gerent, Jordi Vilana, "aguestes sinergies prebotgen naues idées qu'impulsen eth sistèma ara innovacion e ara excellència, en tot que redusissen incertituds". Eth projècte ei estructurat ei en tres granes línies.

25 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN EL SECTOR

COMPLEMENTS
..... TAR ABITATGE .....

Ctra. França, 23 - Nau 12 - **973 64 27 78** - 25530 VIELHA - www.complementsper.cat

Distribuïdors oficials:

QUICK-STEP
CREADORES DE SUELOS

JOTUN

FESTOOL
HERRAMIENTAS PARA LOS MÁS EXIGENTES

Nilfisk

HILATS SOCIAUS

Mès seguidors en Instagram

Eth departament de Turisme deth Conselh Generau d'Aran a amiat a tèrme pendent es darrèri mesi un seguit d'accions, a nivèu nacionau e internacionau, a trauès de mieis de comunicacion, Tour Operadors e influencers entà promocionar era Val d'Aran, qu'an auut ua fòrça bona repercussió a nivèu de hilats sociaus e preséncia ena premsa. Totes aguestes actuacions s'enmarquen laguens deth Plan de Sostenibilitat Toristica dera Val d'Aran a on se contempla, laguens des sues llinhes estrategiques tara promocion dera destinacion e era desestacionalizacion.

CONSELH GENERAU D'ARAN

AGUEST IMPACTE A REPERCUTIT POSITIVAMENT ENES HILATS OFICIAUS DERA VAL D'ARAN, EN TOT SUPERAR ETH COMPODE OFICIAL EN INSTAGRAM DE TURISME DETH NÒSTE TERRITÒRI ES 70.000 SEGUIDORS.

AUDÈTH DE HUEC
Eth nin des joeni

Punt de trobada e informacion entara joenessa de 16 a 30 ans damb problematiques restacades damb era gestion emocionau.

Servici d'acompanahent en processi d'insercion laborau e formatius, e creacion de hilats entara participacion ena comunitat.

Responsable:
Marina Amilibia, educadora social

Orari d'atencion:
Dimars e dijous de 16 a 18:30 ores

Generalitat de Catalunya Departament d'Empresa
Economia Social
SERVISI ASSISTENCIAUS INTEGRATS D'ARAN
OCELL DE FOC Conselh Generau d'Arans

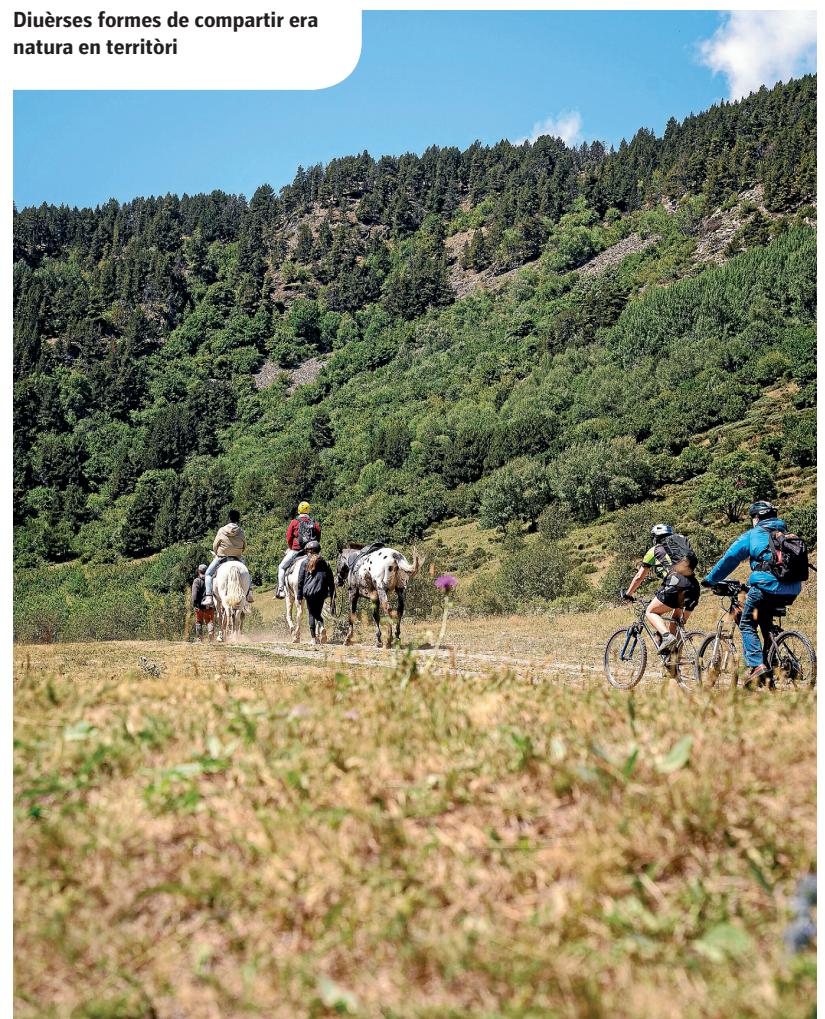
CONSELH GENERAU D'ARAN

SALUT MENTAU

Programa audèth entà joeni

Eth Conselh Generau d'Aran, a trauès de Servicis Assistenciaux Integrats d'Aran, a metut en funcionament eth programa Audèth de Huec entà fomentar eth benestar e era salut mentau dera joenessa en nòste territori. Ena Val d'Aran, era joenessa interessada en aguest programa receberà acompañament individuai ath mudeish temps qu'aurà espacis gropaus de trobada que les permeten téisher un hilat de supòrt. Açò se harà mejançant activitats diuères e adaptades as inquietuds, motivacions e interèssi dera joenessa.

Diuères formes de compartir era natura en territori

CONSELH GENERAU D'ARAN

Camins compartits

CAMPANHA DE SENSIBILIZACION DETH GOVÈRN TARA CONVIVÉNCIA DE SENDERISME, BICICLETA E D'AUTI

TÈXTE: CONSELH GENERAU D'ARAN

Eth departament de Turisme deth Conselh Generau d'Aran inície aué era sua campanha de sensibilizacion "Camins compartits", entà conscientiar sus era conviuènça deth ciclisme, en totes es sues modalitats, eth senderisme e d'autres activitats damb diuërsi publics enes nòstes montañes e camins. "Deth govèrn d'Aran estant volem qu'es nòstes montañes siguen un espaci segur e amable entà toti es publics, a on es diferentes activitats que se pòden realizar conviuen e i age respècte" asseguraue eth vicesindic e conselhèr de Governacion, Innovacion, Economia e Turisme, Amador Marqués, en tot

híger que: "per aguest motiu, ère entà nosati primordiau qu'eth Plan de Sostenibilitat Toristica dera Val d'Aran contemplasse aguesta campanha de sensibilizacion, que mos a d'ajudar a crear consciéncia enes camins compartits". Era campanha, que s'inície aué damb era gessuda deth prumèr video de "Camins Compartits" a on un guida de bicicleta de montaña compartís era sua experiéncia e insta as usatgàrs e usatgàres que practiquen aguesta modalitat a reduir era velocitat en toti aqueri camins a on i a preséncia abituau de senderistes. accions se poderien realizar. Ena web de visitvaldaran se pòt trapar mès informacion sus aguest ahèr.

JO CROMPI. EN ARAN ...E TU?

Consumís Val d'Aran

Conselh Generau d'Aran

www.visitvaldaran.com

#Val_daran

QUAN CROMPAM EN COMÈRÇ LOCAU, CROMPAM QUALITAT E SOSTENIBILITAT.

Des deth Conselh Generau d'Aran e Romero Polo volem fomentar es productes de comèrç locau, pr'amor non an auut de recórrer milers de kilomètres enquia arribar a casa nòsta. Son **molt mès sostenibles** ja que se redusís era contaminacion generada peth transpòrt e se **disminuisssten es residus** de besonh tà empaquetar e trasladar es productes.

Quan dam supòrt ad aguest comsum, damb supòrt ath nòste territori e cream lòcs de travalh. Pr'amor darrèr de cada comèrç i a un gran equip de personnes.

Romero Polo

Se reurbanizarà era Plaça Còto Marçó de Vielha

ETH PROJÈCTE, VALORAT EN 362.950,86€, ADAPTARÀ ERA PLAÇA EN TOT MANTIER UN ESPACI DE PARCATGE E BALHANT MÈS PROTAGONISME AS PEDONS

TÈXTE: MANU MOGA

E Ajuntament de Vielha e Mijaran amiarà a tèrme enes pròplieu mesi eth projècte de reurbanizacion dera Plaça Còto Marçó de Vielha. Un espaci compausat de 1405 m², a on se realizarà era adaptacion dera plaça mantien un espaci reservat entath parcatge de veïculs e ua auta part mès ampla entà que poguen transitar es pedons, en tot fomentar ua milhora dera urbanizacion d'aguest parçan deth Casc Antic.

Se balharà protagonisme as pedons, en ua intervencion que se comprehen coma ua prepausa globau que vò omogeneïzar era plaça e eth sòn entorn entà méter en valor es elements caracteristics existenti (era Glèisa Sant Miquèu, es façades e era vegetacion) e connectar-se damb eth centre istoric.

Ena plaça i aurà un paviment caracteristic que ligarà es desparières zònes e accèssi, en tot favorir es circulacions intèrnes en quinsevolha direcció e sentits possibles entre es carrers que i arriben. Atau madeish, i aurà un seguit de mobiliari urban qu'ajudarà a acotar er espaci reservat ath transit. En aguest sens, i aurà un banc corregut e de descans centrau longitudinau dividit en quate pèces, plaçades de forma que permeterà eth pas centrau des pedons e evitarà eth pas des veïculs. Atau madeish i aurà paperères entà mantier un corriècte emplec dera plaça, e ua hònt que se traparà en centre, coma element que favorirà qu'era Plaça Còto Marçó sigue un espaci agradiu e que pogue potenciar que s'i amassen es vesins e visitaires.

Era naua Plaça Còto Marçó favorirà era preséncia des pedons

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

AJUDES

Subvencion deth 50% dera crompa de materiau escolar

E equip de govèrn der Ajuntament de Vielha e Mijaran subvencionarà eth 50% deth còst deth materiau escolar des alumnes dera Escòla Garona entath cors escolar 2023/24. Gràcies a d'aguesta ajuda, mès de 400 alumnes se'n beneficiaràn d'aguesta subvencion qu'aufrís eth consistòri, en un convèni signat damb eth centre escolar, damb eth que se destinaràn 20.000€ entà ajudar as famílies. "Damb aguest convèni, des der Ajuntament de Vielha e Mijaran seguim en tot ajudar as famílies deth municipi ena crompa de materiau escolar", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano. E ahig que "refortilham eth nòste compromís damb es famílies d'ajudar-les en un moment complicat, entà qu'es alumnes poguen dispausar deth materiau escolar de besonh".

MÈS DE 400 ALUMNES SE'N BENEFICIARÀN D'AGUESTA SUBVENCION QU'AUFRÍS ETH CONSISTÒRI, EN UN CONVÈNI SIGNAT DAMB ETH CENTRE ESCOLAR DAMB ETH QUE SE DESTINARÀN 20.000€ TÀ AJUDAR AS FAMÍLIES

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

Stage de patinatge en Palai

Deth 3 ath 9 de seteme, era pista de gèu deth Palai de Gèu de Vielha acuelherà un nau stage de tecnicacion, damb er entrenador e coreograf italian, Lorenzo Magri. Entà d'aguest eveniment s'impartirà classes as grups ISU, A, B e C, e es interessadi an enquiat pròpliu 26 d'agost entà inscriuer-s'i. Ei eth 3au stage qu'acuelh eth Palai d'ençà dera redubertura dera pista de gèu, dempús des impartits peth pròpri Magri e Sara Hurtado, ambdús ena tardor de 2022.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

SALUT

Substitucion deth fibrociment

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran inície eth projècte entà acabar de substituir es canerades de fibrociment de Vielha. Aguesta intervencion s'emmarque laguens des accions deth Plan Nacionau entara eradicacion der amiant en Catalonha abans de 2028 coma fixe era Union Europèa. Eth consistòri ja a invertit mès de 500.000€ en substituir bona part deth fibrociment en gran part des carrers de toti es pòbles de Vielha e Mijaran pendent es darreri ans

HÈSTES

Torne era Hèsta de Vielha plia d'activitats

Deth 7 ar 11 de seteme, torne era Hèsta Major de Vielha. Er inici d'Era Hèsta eth dia 7, ven mercat per acte dera Nomenament des Fradins e Fradines dera Hèsta Major , era Net de Penhes damb eth sopar organizat enguan pera Penha "Se mo'n va", eth dia 9 damb tradicionau dinar d'aumentatge ara Gent Grana deth Municipi en Parador de Vielha aufrit per Ajuntament, e era Net Tematica dedicada as "Jòcs e joguets". Eth dia 10 dempús deth Cap dera Vila se celebrarà eth tradicionau Dinar Popular ena Sala de Hèstes. Era entrada tath balh contunharà estant gratuïta, e es dies 8, 9 e 10 i aurà, nauament, es sessions de balh de tarde ena Sala de Hèstes.

ER AJUNTAMENT RESPON

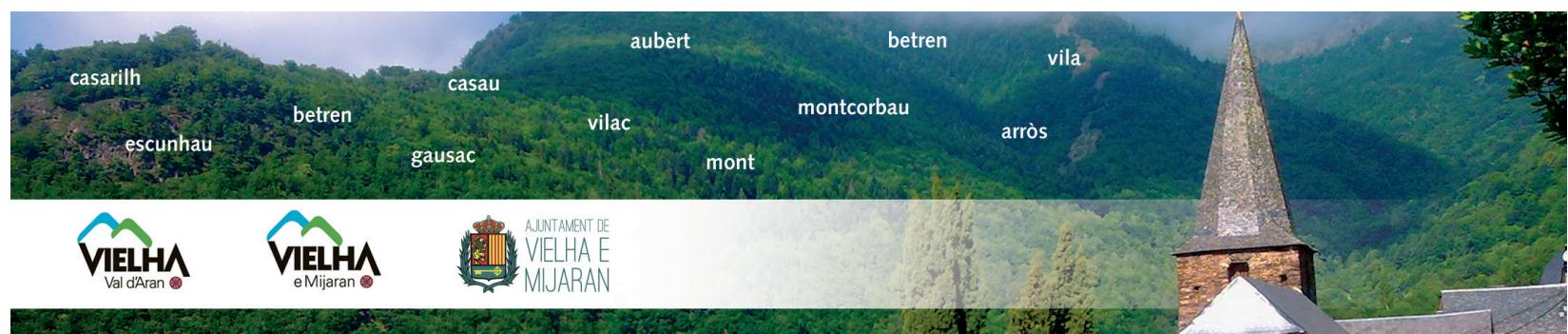
Mejora de la accesibilidad

El equipo de gobierno del Ayuntamiento de Vielha e Mijaran que lidero lleva tres legislaturas consecutivas trabajando por mejorar la vida de nuestra ciudadanía, tanto en los servicios básicos, como en ofrecer la mejor imagen pública posible que también favorezca la atracción de visitantes. Y uno de estos pilares es el buen estado que debe presentar la accesibilidad en el pueblo, en este caso, con una buena disposición de las aceras. En la anterior legislatura llevamos a cabo una extensa mejora de las aceras en diferentes puntos de Vielha (en total 7 actuaciones), de manera que hemos obtenido mejoras en diferentes aspectos: en la accesibilidad, en el pavimento, y en la unificación de la imagen urbanística. No solo mejoramos la calidad del suelo público, sino que ofrecemos una mejor imagen, a la altura de lo que Vielha merece. Pues bien, después de todas las aceras reformadas en los últimos años, uno de nuestros próximos objetivos es seguir mejorando dicha accesibilidad, y es por este motivo, que desde el equipo de gobierno vamos a iniciar, a través de los servicios técnicos del Ayuntamiento, la redacción de un Plan de Mejoras y Accesibilidad de las aceras de Vielha, porque aún nos quedan muchas aceras por arreglar. Somos conscientes de ello, y por ello queremos desarrollar un plan que permita una mejora global y unificada de las aceras. Y, de paso, en aquellas calles donde aún no se ha actuado, se mejorará la red de aguas corriente y sucia.

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

ERA HÈSTA
COMPDARÀ DAMB
ORQUESTRES E
GROPS COMA:
NUEVA ETAPA,
WELCOME BAND,
JUNIOR'S,
L'ANÒNIMA,
AQUARIUS E
LA TROPICAL,
ATH DELÀ DERA
CANTADA DE
HAVANÈRES EN
PASSEG DERA
LIBERTAT

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

#Bossòst

Bones hèstes de Sant Ròc entàs vesins de Bossòst

COMA EN TOT ES MESI D'AGOST ES VESINS DE BOSSÒST HESTEJEN ES ACTES DE CELEBRACION EN AUNOR A SANT RÒC EN UN DES EVENIMENTS DER OSTIEU MÈS DEMORATS PER AGUESTA POBLACION

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Es vesins e vesies de Bossòst an hestejat pendent aguesti dies es sues tradicionaus hèstes majors damb tota ua sòrta d'activitats entà totes es edats. En aguest sens, aguesti dies comencèrem damb ua formacion per part des Mòssos d'Esquadra as membres dera Comission de Hèstes entà saber com actuar en cas que i auesse bèra problematica ath long d'agues-tes jornades. Tot seguit, s'inicièc es hèstes damb eth tradicionau pregón, en aguesta escadença per part dera naua bailèssa de Bossòst, Montse de Burgos, e ara seguida s'inicièren oficiaument es actes enes que i auie holables, passavila, concèrts de net, balhs de tarde e d'autres activitats qu'an pogut gaudir non sonque es pròprios vesins e vesies de Bossòst senon tanben era rèsta de personnes dera Val d'Aran e d'auti visitants que s'an apropat entà aguesta zòna deth Baish Aran. En un des actes centraus e qu'acostume a auer mès publics, se celebrèc eth Trofeig Manuel Huguet en aguest cas contra era Montañesa, un equip dera region de Castejon de Sos. Eth resultat finau siguec de 1-2 a favor des visitants que siguieren es guanhadors deth trofeig principau. Enguan era Union Esportiu Bossòst afronte ua naua sason damb eth rèpte de mantier era categoria.

ACTUALITAT

Naua barredora en pòble entà milhorar eth manteniment

Er Ajuntament de Bossòst a aquerit ua naua barredora damb prestacions fòrça milhors respècte era que i auie anterioraments. En aguest sens, gràcies ad aguesta nau veïcul de limpieza se poiràn redoblar esfòrci entà netejar e méter en milhor estat possible es carrers dera poblacion, en tot sajar d'aufrir era milhor imatge e esplendor possible. Ath delà, en d'autres qüestions de manteniment, s'a adequat er espaci dera Ermita dera Pàtlat entà poder èster prèst de cara as hèstes majors de Sant Ròc.

DAMB
AGUESTA NAUA
BARREDDORA
SE REDOBLEN
ESFÒRCI ENTÀ
MILHORAR EN
MANTELIMENT
DERA VIA
PUBLICA E
DERA RÈSTA DE
PARÇANS

Ajuntament
de Bossòst

'Aqueres montanhes'

BONA ACUELHUDA D'AGUEST PRUMÈR HESTAU EN QUAU I PARTICIPE ACTIVAMENTS ER AJUNTAMENT DE NAUT ARAN

Ua des activitats que s'amieren a tèrme ena Bibliotèca de Salardú

TEXTE: **AJUNTAMENT DE NAUT ARAN**

Er Ajuntament de Naut Aran e era Associacion Amics de Montgarri an junhut fòrces entà crear eth prumèr hestau "Aqueres montanhes". Aguesta sinergia a coma objectiu era de difóner era lengua, cultura, tradicions e d'autes qüestions vinculades damb era Val d'Aran, er aranés autant coma era lengua occitana e era vida de montanya enes Pirenèus.

En aguest sens, es activitats comenceren eth diuendres 4 d'agost damb un talhèr d'enigmistica damb Xavi Gutiérrez, un des grani escrivans e poetes dera actualitat en Aran e creador deth Mot Horaviat, ena Bibliotèca de municipau de Salardú. Ath delà, eth dissabte 5 d'agost entàs 18:00

dera tarde se hèc eth prumèr campionat de petanca de Naut Aran en camp de petanca plaçat en Salardú enes naues installacions municipaus bastides peth propòrti consistòri d'aguest jòc tradicionau occitan. Pendant era jornada deth dimenge se hèc eth groish deth programa en tot iniciar-se damb un talhèr manual infantil de crotz occitana ena Sala Sociau de Salardú entàs 10:30. A compdar des 18:00 dera tarde seguie era programacion en Montgarri damb un concèrt de Bosnerau, ua projeccio des 50 ans des Amics de Montgarri e fin finau entà barrar era grana hèsta i aurà un concèrt de Lou Dalfin. Eth consistòri autregèc ua placa commemoratiua pes 50 ans d'Amics de Montgarri.

COUNTRY

Torne eth Country tà Salardú

Era setmana que ven torne eth Salardú Country Rock Festival, un des eveniments mès espectaculars a nivèu d'òci e culturaus que se pòden víuer ena Val d'Aran ath long de tot er an.

Eth hestau compdarà damb era preséncia d'artistes de renòm e d'autes accions coma workshops, classes d'iniciacion de country, concèrts, e un recinte heirau plen d'ambient american. Se demore era preséncia d'un gran nombre de visitaires a nivèu internacionau de fòrça païsi de diuèrsi continents. Es previsions apunten que des dies 24 ath 27 d'agost se poderien arribar as 10.000 personnes, fòrça apròp des 12.000 personnes qu'ère eth record dera edicion deth 2019, era mès exitosa de totes.

CULTURA

Accions en carrèr

Er Ajuntament de Naut Aran acuelhec ua des suas prumères activitats culturaus en carrèr en ostieu deth programa en tot iniciar-se damb un talhèr manual infantil de crotz occitana ena Sala Sociau de Salardú entàs 10:30. A compdar des 18:00 dera tarde seguie era programacion en Montgarri damb un concèrt de Bosnerau, ua projeccio des 50 ans des Amics de Montgarri e fin finau entà barrar era grana hèsta i aurà un concèrt de Lou Dalfin. Eth consistòri autregèc ua placa commemoratiua pes 50 ans d'Amics de Montgarri.

AJUNTAMENT DE LES

JOENESSA

Les coma camp base de "Minimontanhetes"

Eth casau d'ostiu de Montanhetes, organizat per "Era Pòrta d'Aran", a elegit eth pòble de Les coma camp base de "Minimontanhetes", un format qu'aufrís activitats a mainatges e mainades de 3 a 7 ans. Aguest tipe d'activitat ajuden a dinamizar era aufèrta ludica e economica deth pòble.

AJUNTAMENT DE LES

Ges a licitacion era reforma dera Sala Polivalenta

TANBEN SE BASTIRÀ ERA NAU DERA BRIGADA MUNICIPAU COMA AIRAU DE MAGASÈM

TÈXTE: MANU MOGA

Er Ajuntament de Les ven de publicar era licitacion entara realizacion de dus projectes: era reforma energetica dera Sala Polivalenta, atau coma òbres de conservacion, e eth bastiment dera nau dera Brigada Municipau, entà que sigue emplegada coma airau de magasèm.

Era Sala Polivalenta ei de pèira e era cubèrta de pissarra a grèus damatges d'isolament. Ei de besonh bastir barraments e impermeabilizar-la tà mantier ua temperatura avienta. D'autre biais, era nau dera Brigada Municipau se bastirà en terren municipau ath cant deth cementèri.

AJUNTAMENT DE LES

EQUIPAMENTS

Punt de lauut de BTT

S'a installat un punt de lauut BTT ena zòna esportiva de Les, ath cant deth camp de futbòl. Un servici mès que complemente es servicis esportius publics. Era installacion d'aguest centre se trape laguens deth Plan de Sostenibilitat Turistica deth Conselh Generau d'Aran , tà convertir Aran en destinacion verda e sostenible en tot actuar en airaus com era mobilitat e era diversificacion de punts d'interés naturau. Era pista de Les - Portet ei catalogada coma un des uèt Pòrts d'Aran, un pòrt senhalizat tara practica dera bicicleta.

UNA NAUA PLATAFORMA DAMB SERVICIS DE PROXIMITAT

VIU ERA INFORMACION **km0**

AUÉ TV

www.aue.cat
f auetv
@auetv

MOS APROPAM MÈS A TU

SEGUÍS-MOS EN TÒN MOBIL, TAULETA O ORDENADOR

Smartphone icon, Tablet icon, Computer monitor icon

#Actualitat

CULTURA

24au Romanic Musicau

Ena agenda culturau d'aguest ostiu non podien mancar es actuacions deth Romanic Musicau. Eth Departament de Turisme deth Conselh Generau d'Aran a aufrís un programa de 4 concèrts gratuïts toti es diuendres d'aguest mes d'agost: "En clau de Do" dauric eth hestau ena Capèla Sant Blas de Les eth passat 4 d'agost. "Trio Orfeu" balhèc un concèrt de còrda ena Glèisa de Sant Andreu de Salardú er 11 d'agost. "Duo Bortziri" aufric un concèrt de flaüta eth 18 ena Glèisa Sant Félix de Vilac, e "Trio George Auric" barrarà eth cicle eth dia 25 ena Glèisa dera Purificacion de Bossòst.

ARTISTIC PRODUCCIONS

ETH ROMANIC MUSICAU PÒRT 24 ANS EN TOT AUFRIR CONCÈRTS DE MUSICA CLASSICA DE GRANA QUALITAT EN DESPARIÈRS TEMPLES RELIGIOSI DERA VAL D'ARAN

ARCHIU GENERAU D'ARAN

EQUIPAMENTS

25 ans der Archiu Generau

Enguan, er Archiu Generau d'Aran, plaçat ena Casa de Çò deth Senhor d'Arròs, hestège eth sòn 25au aniversari. En 1998 dauric es sues pòrtes coma espaci a on se sauve bona part dera documentacion istorica publica e privada dera Val d'Aran. Entà commemorar aguesta hita, s'a organizat ua exposicion que se pòt visitar enquiat 3 de noveme de deluns a diuendres entàs 11 ores (cita prealbla). Atau madeish, poiratz gaudir dera exposicion de litografies e diboishi dera Val d'Aran des sègles XIX e XX dera colleccion Claudi Aventín-Boya.

Centenats de personnes
reivindiquen er emplec der aranés

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

29au Corsa Aran Per Sa Lengua

ERA VAL D'ARAN TORNE A GÉSSER EN CARRÈR ENTÀ
REIVINDICAR ER EMPLEC E SUENH DER ARANÉS

TEXT: MANU MOGA

Un an mès, e ja son 29, es aranesi e araneses an tornat a gesser en carrèr entà lutar pera defensa e suenh der aranés, que se trape en un estat tanplan grèu a nivèu d'emplec sociau.

Eth passat 30 de junhsèga, organizada peth collectiu Lengua Viua, era Corsa Aran Per Sa Lengua tornèc a èster ua capitada de gent de tot eth territòri, damb es desparièrs caminades (Montgarri, Baish Aran e Pòrt de Vielha) qu'amassèc autant a gent grana coma joena, en tot èster un exemple deth compromís sociau dera gent pera subvivença d'ua lengua qu'ara madeish a un emplec per dejós deth 20%. Vielha tornèc a èster er scenari dera fin dera hèsta, damb es actes protocolaris ena Plaça deth Conselh. Prumèrament, s'autregèc un distintiu a Carmen López peth dessenh dera samarreta d'enguan, dempùs se liurèc eth Prèmi Lengua Viua ara Fondacion privada Musèu Etnologic Val d'Aran, qu'enguan hestège eth sòn 50au aniversari. Eth discurs reivindicatiu de Lengua Viua barrèc es actes, en tot balhar pas ath tradicionau concèrt deth grop occitan Nadau que, coma ei abituau, hec a barar e cantar ara gent amassada enquia ben entrada era net. Precisament, Nadau, tanben se trape de celebracion, pr'amor que tanben hestège enguan eth sòn 50au aniversari.

#Actualitat

151.000€ entà reformar eth Refugi de Saboredo

DAMB AGUESTA INTERVENCION, ETH CONSELH GENERAU D'ARAN A PREVIST REALIZAR PRÈTZHÈTS DE BASTIMENT D'UN NAU LAVABO E RENAUİR ERA CODINA EXISTENTA

Eth refugi se trape en glacièr de Saboredo, a 2.310 m. de nautada

TÈXTE: MANU MOGA

Eth Conselh Generau d'Aran impulse eth bastiment d'un nau lavabo e era reforma dera codina existenta deth refugi de Saboredo, plaçat en municipi de Naut Aran. Aguest projècte tanben contempla era milhora des installacions elèctriques e der aigua. Es òbres supausen un pressupòst totau de 151.000€ e eth govèrn d'Aran compde damb ua ajuda des hons europeus Leader de lèu 90.000€.

Eth lavabo actuau deth refugi se trape en exterior, a ua distància, apuprètz, de 22 mètres dera basissa, en tot provocar molèsties as excursionistes. Entà evitar que i age ua massificacion, sustot enes sasons de nauta preséncia de visitaires coma ei er iuèrn, se bastirà un lavabo sec ath cant deth refugi.

Era part mès antiga der immòble siguec bastida per Fecsa enes ans 60 deth siècle XX e, en 1968, ac cedic ara Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC). En 1994 siguec traspasat ath Conselh Generau d'Aran. Eth projècte remerque qu'eth refugi a grèus damatges en diuèrsi endrets coma era codina, era instalacion elèctrica e era der aigua, que tanben seràn reformades.

ESPÒRTS

600 corredors ena Vielha Cycling Tour

Naua capitada organizatiua ena celebracion dera 2au edicion dera Vielha Cycling Tour, celebrada eth passat 22 de junhsèga, damb gessuda e arribada en Vielha, en tot trauessar bona part des pòrts de montanya dera Val d'Aran e sud de França. Aguesta marcha cicloturista amasse a gent arribada de diuèrsi endrets d'Espanha, en ua jornada esportiu de naut nivèu.

ESPÒRTS

Lèu 700 participaires en Era Nocturna

Era 10au edicion d'Era Nocturna de Vielha tornèc a amassar a fòrça gent, autant grani coma petiti, enes diuèrses modalitats: corses de 5 e 10 kms, caminada de 5 kms e corses infantiles. En totau, lèu 700 personnes preneren part d'aguest eveniment fixe en calendari esportiu dera Val d'Aran en ostiu, que favorís un ambient esportiu en familha.

ESPÒRTS

Laura Riquelme en Real Oviedo

Era jugadora de fotbòl aranesa, Laura Riquelme, a fichat enguan peth Real Oviedo Femenin. Era defensa aranesa, qu'arribèc era sason darrèra en Oviedo Moderno, a escuelhut contunhar en cap-lòc deth Principat dera man deth conjunt blu. Riquelme ei laterau, destaque pera sua capacitat golejadora maugrat èster defensa, çò que li permet tanben jogar coma interiora.

MEDI NATURAU

Melhores en cabau der arriu Valarties

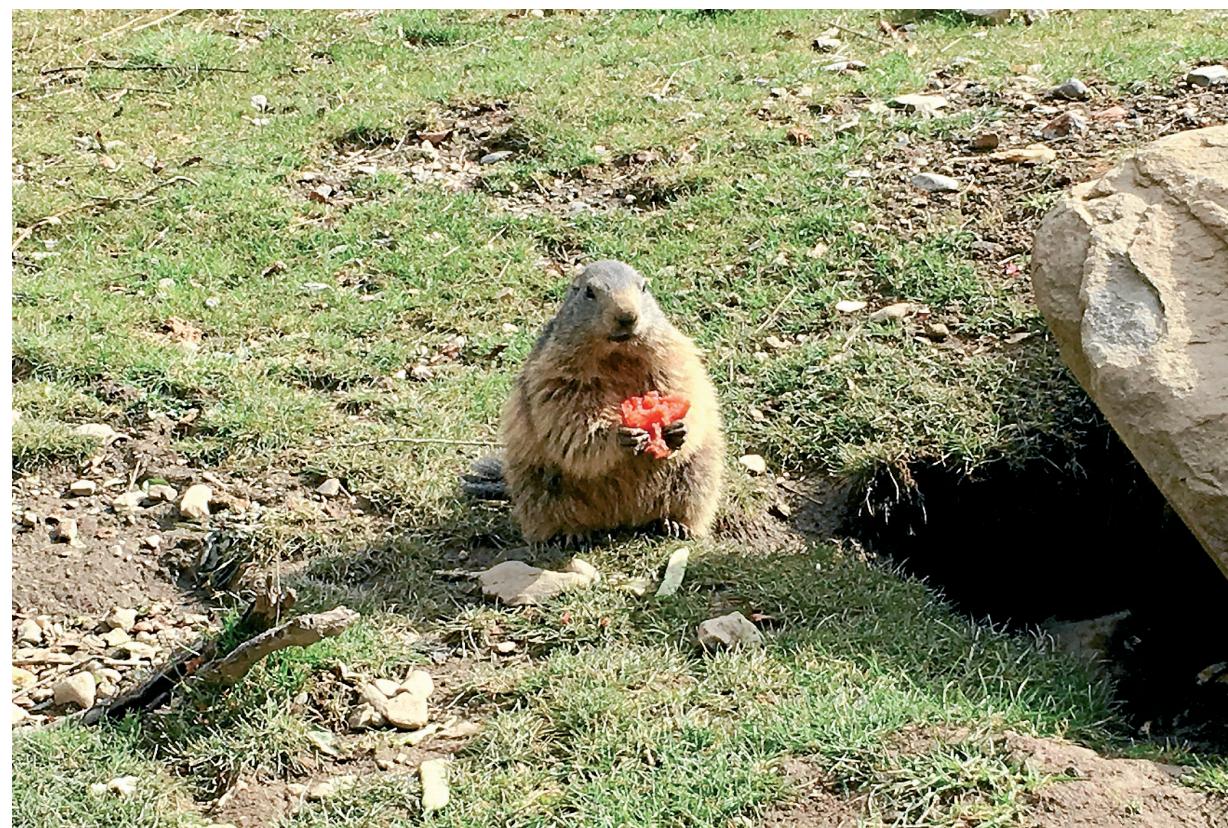
Era Confederación Hidrogràfica del Ebro (CHE) ha començat a realizar trabalhs d'adequacion der arriu Valarties aigües ensús deth nuclèu urban d'Arties. Aguesti prètzhèts, qu'ei previst que s'alonguen pendent eth mes d'agost e de seteme, consistissen ena estabilizacion e reforç deth cabau e des marges der arriu. Eth projècte qu'amie a tèrme era CHE compde damb ua inversion de 130.000€.

10 ANS D'ARANPARK

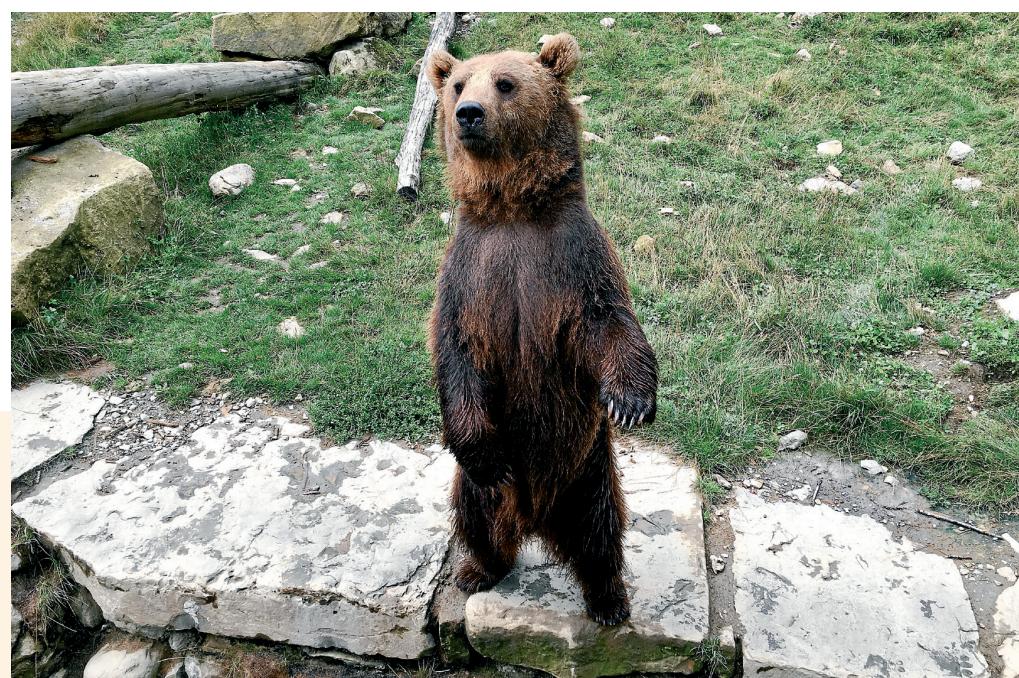
Eth parc de fauna e flòra autoctòna plaçat en Pòrt deth Portilhon

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Eth Parc de Fauna e Flòra Autocòtina, Aranpark, complís enguan 10 ans e ac a hèt en tot víuer ua grana evolucion des dera sua inauguracion en an 2013 enquiath dia d'aué. Nombroses espècies s'an anat includent damb eth pas deth temps en tot crear ua grana aufèrta tan de fauna coma de flòra ena qu'es visitants pòden gaudir d'ua experiéncia unica pendent tot eth recorregut deth parc. Entre es sòns grani attractius, destaqueun es visites as classics ossi, damb Ben e Luna, qu'an esdevengut ua visita obligada entà toti eri que s'apròpen ad aguest espaci, mès tanben i subergessen es lops, marmòtes, can de pèisheu o luèires. Toti eri se trapen en entorns enes quaus pòden sentér-se conformtables damb ua alimentacion adeqüada e un suenh excepcionau per part des responsables e cuedadors d'Aranpark. Eth parc barre es sues pòrte a darreries dera tardor mès es animaus seguissen en aguest emplaçament. Gemma Segura, ambientològa e cuedadora d'animaus explique que "ua pregunta que mos trapam fòrça soent ei se'n iuèrn es animaus son presents en parc. Òc, es animaus se trapen enes sues instalacions pendent tot er an e nosati pujam toti es dies entath sòn suenh.". Sus es mesures sanitàries qu'apliquen a toti eri, destaque que "es principaus qüestions que hèm son vinculades ara observacion e recompte diari de toti es individus. Toti es detalhs, per petits que siguen, son anotadi entà poder-les relacionar en cas d'empitjorament (coishèra, herides...). Se realize desparasitacion intèrna e extèrna annauament." Ath delà eth parc aufrís era possibilitat hèr visites escolares.

ÀLVAR ORDOÑEZ

ÀLVAR ORDOÑEZ

AN DE FONDACION

2013

ORARI

DE DELUNS A DIMENGE
DETH 1 D'ABRIU ENQUATH 5 DE NOVEMBRE A COMPDAR DES 9:30 ENQUIAS 18:30 DERA TARDE

LOCALIZACION

PORILHON

NAUETATS

Entà aguesta 10aua sason eth parc de fauna e flòra autoctòna Aranpark a portat ua nauetat tanplan curiosa. Des d'aguest an se pòt gaudir ena madeisha visita dera preséncia des alces, ua espècie similar a nivèu de característiques d'un cèrvi, mès damb ues magnituds fòrça mès granes e espectacular.

ES OSSI, LUÈIRES, LOPS, MARMÒTES O CANS DE PÈISHEU SON DES GRANIS ATTRACTIUS DETH PARC SUSTOT ENTARA MAINADÈRA

«Trabalhar en AranPark ei un sòni hèt realitat»

Com decidisses iniciar eth tòn pro-jècte en Aranpark? Des de petita tostemp m'an agradat es animaus, era natura. Aran Park ère eth sòni de poder trabalhar en çò que reaument m'agrade e ena Val, a on tostemp e volut víuer.

Quan se daurís Aranpark, s'inicia un camin que poderie èster un sòni entà tu? Sense doble. Era possibilitat de trabalhar en çò que reaument m'agrade, apréner e explorar cada dia mès sus eth nòste entorn e es sòns animaus.

Quin ei eth dia a dia que hètz en parc? Eth trabalh ei molt variat segontes era sason, mès ua part ei tostemp fixa, cada dia auem de comprovar es barratges damb toti es sòns animaus e neurir-les.

Pendent aguesti 10 ans, com an cambiat es formes de suenh des animaus? Ath long des ans auem explorat tecnicas d'enriquiment entath benèster des animaus. Ath delà, tanben s'an hèt modificacions periodiques enes barratges entara sua melhora.

Damb guaire exemplars comencèretz? AranPark dauric es sues pòrtes damb 11 espècies. Actuaument dispo-

GEMMA SEGURA ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Gemma Segura ei ambientològa e cuedadora en parc de fauna e flòra autoctòna, Aranpark. A 33 ans e neishec en Saint-Gaudens, totun a desenvolopat era sua vida en Bossòst a on ei ua referéncia en encastre naturau. Se definís coma ua persona activa, responsable, energetica e trabalhadora en toti es sòns airaus.

sam de 19 espècies diferentes, mès es animaus de granja, damb un totau d'environ 145 individus.

Qu'eis çò de melhor qu'a passat pendent aguest temps en parc? Çò de melhor que mos a pogut passar ei eth naishement de toti es petits, indicador de qu'es animaus se trapen perfectament en parc.

E çò de pitjor? Eth periòde de Covid damb eth barrament dera frontera si-gueren, coma entà toti, uns ans fòrça complicadi. Erosament es animaus non se vederen afectadi e pòc a pòc era normalitat a tornat.

Quin animau incloïdries en parc? Me semblarie interessant era vop o eth teishon, dus boni representants des nòsti ecosistemes.

